Петько Л.В.

УДК 378.094:811.111

ЗАЛУЧЕННЯ СТУДЕНТІВ КОЛЕДЖІВ ДО ПРОЕКТНИХ МЕТОДИК АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ – ОДНА ІЗ УМОВ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ

У статті обгрунтовується необхідність побудови навчально-виховного процесу на основі проектних методик. Автором подаються основні етапи проектування та моделі реалізації навчання.

Однією з цілей організації проектної діяльності студентів є, крім досягнення певного конкретного результату, використання іноземної мови на всіх етапах виконання проекту як на практичних заняттях, так і під час самостійної позааудиторної роботи.

Процес проектування передбачає 3 етапи

1. Моделювання: розробка цілей (загальної ідеї), створення систем, процесів або ситуацій і основних шляхів їх досягнення.
2. Проектування: подальша розробка моделі й доведення її до рівня практичного використання.
3. Конструювання: деталізація створеного проекту для застосування в конкретних умовах реальними учасниками відносин діяльності [1, с. 49].

Виокремлюють такі риси проекту:

1. Тривала дослідна діяльність, що планується, реалізується й оцінюється самими учнями.
2. У процесі роботи над проектом здійснюється взаємопов’язане навчання усіх видів мовленнєвої діяльності.
3. Виконання проекту реалізує інтеграцію знань, навичок та вмінь з різних галузей науки і власного життєвого досвіду.

4. Створення проекту стимулює активну аудиторну та поза аудиторну роботу студентів.
5. Виконання проекту спрямоване на одержання певного кінцевого продукту у вигляді письмового документа, творчої презентації, оформленого буклету, стінної газети, відеофільму тощо [2].

У проектній методиці пропонують дві моделі реалізації навчання: лінійну та інтегративну [3].

Лінійна модель (додаток А) передбачає такі етапи: студенти засвоюють необхідний мовний і мовленнєвий матеріал, виконують вправи на формування і розвиток необхідних мовленнєвих навичок і вмінь володіння цим матеріалом, після чого починається роботи над проектом.

Інтегративна модель (додаток Б) передбачає опрацювання певної проблеми за інтересами студента і потім визначається коло знань, що будуть необхідні для розв'язання проблеми.

Проект реалізується у чотири етапи: підготовки проекту, етап виконання проекту, презентація проекту і підбиття підсумків [4, сс. 4–5].

Підготовчий етап. Мета: планування діяльності студентів з виконання проекту: виокремлення основних напрямків діяльності, розподілення студентів у міні групи (якщо треба), визначити формат очікуваного кінцевого продукту, спланувати шляхи і джерела пошуку інформації для реалізації дослідження, а також способи презентації результатів дослідження іт.ін. Студенти вивчають новий мовний і мовленнєвий матеріал з теми.

Виконавчий етап. Студенти оволодівають прийомами письмового оформлення проекту і його усної презентації. Студенти звітуються про хід роботи, виконується саме дослідницька робота, відбувається розвиток умінь студентів у чотирьох видах мовленнєвої діяльності під час виконання рецептивних, репродуктивних і продуктивних комунікативних вправ на практичних заняттях та в ході пошуку інформації для проекту в позааудиторний час.

Презентаційний етап. Презентація результатів проектної діяльності. Студенти готуються до усної доповіді під час виконання рецептивних і продуктивних комунікативних вправ.

Підсумковий етап. Мета: аналіз та оцінювання проектної діяльності і проектів студентів. На цьому етапі відбувається обговорення результатів проектної діяльності і даються оцінки проектів в цілому, а також оцінюють роботу своїх однокурсників в міні групах.

Це може слугувати прикладом реалізації так званого «трикутника знань», а саме – професійної освіти, наукової діяльності та інновації на прикладі міждисциплінарного студентського проекту.

Під час розробок проекту рекомендується спиратися на такі методичні принципи [5, с. 59] побудови системи вправ: принцип адекватності основних видів вправ виду мовленнєвої діяльності, а також урахування позитивного впливу різних видів мовленнєвої діяльності один на одного у навчальному процесі.

Проблеми, з якими стикаються сучасні навчальні заклади не будуть вирішені без реалізації індивідуалізації процесу навчання, спрямованого на особистісно-розвивальний підхід до кожного вихованця, що відбувається в процесі взаємодії учасників навчальної діяльності, коли максимально враховуються індивідуальні можливості кожного студента, визначаються перспективи його розвитку та гармонійного вдосконалення.

Індивідуалізацію процесу навчання можна розглядати як таку розвиваючу систему [6], що спрямована на перетворення студентів з пасивних отримувачів навчального матеріалу в активних учасників навчального процесу, в якому кожен студент виявляє свою індивідуальність шляхом залучення до навчально-пізнавальної діяльності.

Метою індивідуалізації навчання у коледжах виступає визначення змісту навчання, вибір форм і методів навчання згідно з природними схильностями особистості, особистісною спрямованістю вихованця, орієнтацією всього навчально-виховного процесу на розвиток своєрідності й неповторності кожного студента з урахуванням його індивідуальних відмінностей, розширення можливостей для особистісного саморозвитку та професійного самовизначення.

Виокремлені критерії і показники навчально-дослідницької культури студентів можуть бути використані для оцінки результативності професійного навчання [7, с. 33–34].

На основі описаних проектних методик автором було підготовлено навчально-методичні посібники для викладачів коледжів «Навчання англійської мови студентів коледжу. Перший рік навчання (після 9-го класу)» [8] та «Навчально-методичний комплекс з навчальної дисципліни

„Англійська мова” для студентів усіх напрямів підготовки. Перший рік навчання (після 9-го класу)» [9], які було впроваджено в навчально-виховний процес Васильківського коледжу Національного авіаційного університету. Як засвідчили результати експериментального дослідження в процесі використання запропонованих посібників дали змогу розвити у студентів:

• творчу ініціативу (зацікавленість, намагання пізнати нове, уміння самостійно знаходити необхідний матеріал, уміння тривалий час (в нашому експерименті 4 місяці) працювати над проблемою, використовувати комп’ютерні технології);

• здатність до само мотивації у процесі виконання проекту (перемагати труднощі, розв’язувати поставлені перед собою завдання);

• здатність до самореалізації (уміти спрямувати та керувати дослідницькою діяльністю, реально визначити рівень складності проекту, організація креативної діяльності);

• здатність до реалізації творчих можливостей (використання набутого досвіду у процесі підготовки творчого проекту).

Щоб успішно реалізуватися в професійній діяльності, людина повинна весь час обновлювати свої професійні як через систему перепідготовки, так завдяки самоосвіті, уміти працювати в колективі, з інформацією і т ін., тобто мати здібність ставити і вирішувати самі різні пізнавальні інтереси нести за це відповідальність. Рівень опанування особистістю навчально-дослідницькою культурою буде визначати успішність процесу входження її у соціальне життя [7, сс. 34–39].

Тому обґрунтування необхідності побудови навчально-виховного процесу на основі проектних методик, надає можливість створити технологічну базу для розвитку обдарованої молоді і підготує підгрунття для створення нової парадигми освіти інноваційної технології «освіти впродовж життя».

Використана література:

1. *Киричук О.В.* Основи педагогіки (опорний конспект лекцій). – К.: ШПК ДСЗУ, 2003. – 60 с.

2. *Арванітопуло Е.Г.* Реалізація проектної методики навчання іншомовного спілкування в середній школі // Іноземні мови. – 2005. – С. 3–12.

3. *Stoller F.L.* Project Work: A Means to Promote Language and Content // Methodology in Language Teaching. An Anthology of Current Practice /Ed. By Jack C.Richards, Willy A.Renandya. – Cambridge: Cambridge University Press, 2002. – 422 p.

4. *Карпова В.Н.* Гуманистические стратегии обучения: использование теории множественного интеллекта на занятиях по иностранным языкам // Іноземні мови. – 2007. – №3. – С. 3–7.

5. *Шатилов С.Ф.* Методика обучения немецкому языку в средней школе. – М.: Просвещение, 1986.

6. *Петько Л.В.* Індивідуалізація навчання як один із засобів розвитку обдарованості // Інноваційні технології сприяння розвитку обдарованості: Мат. круглого столу ІОД АПН України, 2009. – С. 54 – 56.

7. *Макотрова Г.В.* Экспертная оценка учебно-исследовательской культуры школьнков // Исследовательская работа школьников. – 2008. – №1. – С. 33 –41.

8. *Петько Л.В.* Навчання англійської мови студентів коледжу: Навч.–метод.посіб. для викладачів коледжів. Перший рік навчання (після 9-го класу) / За ред. В. М. Ніколаєнко. – К.: Логос, 2009. – 238 с.

9. *Петько Л.В.* Навчально-методичний комплекс з навчальної дисципліни «Англійська мова» для студентів усіх напрямів підготовки: Навч. посібник для викладачів коледжів. Перший рік навчання (після 9-го класу) / За ред. В.В.Ніколаєнко. – К.: Логос, 2009. – 90 с.

Аннотация

В статье обосновывается необходимость формирования учебно-воспитательного процесса на основе проектных методик. Автором описываются основные этапы проектирования и модели реализации процесса обучения.

Ключевые слова: талантливые студенты, развитие, подготовка проектов, иностранный язык

Summary

The article deals with the essence of the educational project in English as one of the ways of increasing of the educational of the students.

Key words: gifted students, development, preparation of the projects, foreign language.